

KARTA PRZEDMIOTU

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Farmakologia
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Pharmacology
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I stopnia
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	nauki o zdrowiu, nauki medyczne
Język wykładowy	język polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr n. med. Paweł Kiciński
---	---------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	30	II	4
ćwiczenia	20	II	
samokształcenie	15	II	

Wymagania wstępne	Zaliczenie kursów z zakresu fizjologii, biochemii i biofizyki
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

Przyswojenie wiedzy na temat grup leków, mechanizmów ich działania, losów w organizmie i działań niepożądanych
Poznanie zasad farmakoterapii wybranych schorzeń z uwzględnieniem specyfiki różnych grup pacjentów
Zdobycie umiejętności posługiwania się informatorami farmaceutycznymi i charakterystykami produktów leczniczych oraz korzystania z baz danych o lekach
Nabycie umiejętności wystawiania recept w ramach kontynuacji zleceń lekarskich na leki oraz wystawiania recept na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	znajomość poszczególnych grup środków leczniczych, głównych mechanizmów ich działania i powodowanych przez nie przemian w ustroju i działań ubocznych	A.W19
W_02	znajomość podstawowych zasad farmakoterapii	A.W20
W_03	wiedza na temat poszczególnych grup leków, substancji czynnych zawartych w lekach, zastosowania leków oraz postaci i dróg ich podawania	A.W21
W_04	wiedza w zakresie wpływu procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków	A.W22
W_05	znajomość ważniejszych działań niepożądanych leków, w tym wynikających z ich interakcji oraz procedury zgłaszania działań	A.W23

	niepożądanych leków	
W_06	znajomość zasad wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich	A.W24
W_07	znajomość zasad leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi	A.W25
W_08	znajomość rodzajów i zastosowania środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego	C.W25
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	szacowanie niebezpieczeństwa toksykologicznego w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych	A.U7
U_02	posługiwanie się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych	A.U8
U_03	wystawianie recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz przygotowywanie zapisu form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza	A.U9 A.U10 D.U14
U_04	dobieranie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawianie na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielanie informacji na temat ich stosowania	C.U37
U_05	wystawianie skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych	D.U13
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	dostrzeganie i rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywanie samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K.S7

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

WYKŁADY

1. Wprowadzenie do farmakologii ogólnej, farmakodynamiki i farmakokinetyki. Mechanizmy działania leków. Działania niepożądane. Postaci farmaceutyczne leków i drogi ich podawania.
2. Losy leków w organizmie. Wpływ stanów patologicznych na metabolizm i wydalanie leków. Interakcje leków.
3. Badania kliniczne leków. Leki oryginalne, generyczne i biopodobne. Źródła informacji o lekach. Charakterystyka produktu leczniczego.
4. Leki stosowane w chorobach neurologicznych.
5. Leki stosowane w chorobach psychicznych.
6. Uzależnienia od leków i substancji psychoaktywnych.
7. Stosowanie leków hormonalnych i witamin.
8. Leki stosowane w chorobach układu oddechowego i alergiach.
9. Leki stosowane w chorobach serca i naczyń.
10. Leki przeciwzakrzepowe.
11. Leki stosowane w chorobach układu pokarmowego i moczowego.
12. Leki cytostatyczne i przeciwciała monoklonalne o działaniu przeciwnowotworowym. Immunoterapia nowotworów.
13. Stosowanie leków u kobiet w ciąży i karmiących. Odrębności farmakoterapii u dzieci i osób w podeszłym wieku.
14. Zatrucia lekami i główne toksydromy.
15. Zasady i tryb wystawiania recept przez pielęgniarki. Regulacje prawne dotyczące refundacji

leków, środków spożywczych i wyrobów medycznych.

ĆWICZENIA

1. Leki przeciwbólowe i przeciwzapalne.
2. Antybiotykoterapia i leczenie przeciwdrobnoustrojowe.
3. Farmakoterapia cukrzycy i zaburzeń metabolicznych.
4. Chemioterapia nowotworów i leczenie wspomagające. Leczenie immunosupresyjne i immunomodulacyjne. Leczenie schorzeń hematologicznych.
5. Zasady stosowania krwi, jej składników i produktów krwiopochodnych.
6. Leki stosowane w anestezjologii i intensywnej terapii.
7. Posługiwanie się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych.
8. Wystawianie recept na leki w ramach kontynuacji leczenia zleconego przez lekarza. Dobieranie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawianie recept.
9. Repetytorium – analiza przypadków klinicznych i wystawianie recept.
10. Zaliczenie ćwiczeń.

SAMOKSZTAŁCENIE

Utrwalanie i pogłębianie wiedzy na temat zasad farmakoterapii poszczególnych schorzeń.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01	wykłady problemowe i konwersatoryjne	egzamin testowy	arkusz egzaminacyjny
W_02			
W_03			
W_04			
W_05			
W_06			
W_07			
W_08			
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	analiza tekstu/ dyskusja/ analiza przypadku/ metoda problemowa	przedłużona ocena przez nauczyciela/ obserwacja uczestnicząca	arkusz obserwacyjny
U_02		przedłużona ocena przez nauczyciela/ obserwacja uczestnicząca	arkusz obserwacyjny
U_03		zaliczenie pisemne	arkusz zaliczeniowy
U_04		zaliczenie pisemne	
U_05		przedłużona ocena przez nauczyciela/ obserwacja uczestnicząca	arkusz obserwacyjny
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	dyskusja/ metoda problemowa	przedłużona ocena przez nauczyciela/ obserwacja uczestnicząca	arkusz obserwacyjny

VI. Kryteria oceny

1. Zaliczenie ćwiczeń odbywa się w formie pisemnej i składa się z 10 zadań polegających na

wystawieniu recepty. Za każde zadanie można uzyskać od zera do dwóch punktów (razem 20 punktów). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest zdobycie co najmniej 11 punktów.

2. Ocena z egzaminu wystawiana jest zgodnie z poniższą skalą:

- bardzo dobry (5,0) – 19-20 punktów,
- dobry plus (4,5) – 17-18 punktów,
- dobry (4,0) – 15-16 punktów,
- dostateczny plus (3,5) – 13-14 punktów,
- dostateczny (3,0) – 11-12 punktów,
- niedostateczny (2,0) – 10 punktów i mniej.

3. Dodatkowym warunkiem wymaganym do zaliczenia ćwiczeń jest zdobycie umiejętności udokumentowane w arkuszu obserwacyjnym („student zdobył umiejętność/ nie zdobył umiejętności”).

4. Uzyskanie zaliczenia ćwiczeń jest warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu.

5. Egzamin przeprowadzany jest w formie testu wielokrotnego wyboru, składającego się z 50 pytań z czterema wariantami odpowiedzi, spośród których tylko jedna jest prawidłowa. Za wskazanie prawidłowej odpowiedzi przyznawany jest jeden punkt. Na rozwiązanie testu przewidzianych jest 50 minut.

6. Ocena z egzaminu wystawiana jest zgodnie z poniższą skalą:

- bardzo dobry (5,0) – 46-50 punktów,
- dobry plus (4,5) – 41-45 punktów,
- dobry (4,0) – 36-40 punktów,
- dostateczny plus (3,5) – 31-35 punktów,
- dostateczny (3,0) – 26-30 punktów,
- niedostateczny (2,0) – 25 punktów i mniej.

7. W przypadku usprawiedliwionej lub nieusprawiedliwionej nieobecności studenta na zaliczeniu lub egzaminie stosuje się przepisy Regulaminu Studiów KUL.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	50
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	15

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
1. Farmakologia dla pielęgniarek – G. Rajtar-Cynke (red.), Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2016
2. Ordynacja i farmakoterapia w praktyce pielęgniarstwa i położnej – E. Hryniewiecka, I. Joniec-Maciejak, Wydawnictwo Edra & Urban, 2019
Literatura uzupełniająca
1. Ordynowanie leków i wypisywanie recept – przewodnik dla pielęgniarek i położnych – I. Dominiak, A. Gaworska-Krzemińska, D. Kilańska, Wydawnictwo Edumetriq, 2016
2. Obliczanie dawek leków – M. Czekirda, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2017
3. Dawkowanie leków u noworodków, dzieci i młodzieży – E. Kamińska, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2018

